

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2019¹

Versie: uitgebreid verzoek

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn op hoofdlijnen:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie
- het college geeft een toelichting op deze verklaring
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college

De vangnetuitkering is gebaseerd op een solidariteitsprincipe tussen gemeenten: de vangnetuitkeringen worden bekostigd uit het macrobudget van twee jaar na het tekortjaar. Deze aanvraag beoogt, naast de gemeenteraad, ook andere gemeenten inzicht te geven dat het college inspanning heeft geleverd om het tekort te reduceren.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college kan een vangnetuitkering uitsluitend aanvragen via dit aanvraagformulier, dat is vastgesteld door de minister. Elke aanvraag geldt alleen voor het betreffende tekortjaar. Bij een volgend tekort (boven de risicodrempel) moet dus opnieuw een aanvraag worden ingediend.

Met een ingevuld aanvraagformulier geeft het college de gemeenteraad inzicht in de getroffen maatregelen om het tekort te reduceren. Een belangrijke veronderstelling bij het vangnet is dat gemeenteraad en college regelmatig in gesprek zijn over ontwikkelingen in het bijstandsvolume (bijv. middels kwartaalrapportages). Op dit niveau wordt inhoudelijk gesproken over maatregelen (beleid en uitvoering) om eventuele tekorten te reduceren.

Het college dient het ingevulde aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2020 hebben ontvangen. De Toetsingscommissie beoordeelt de aanvraag procedureel. Dit betekent dat wordt beoordeeld of het college en de gemeenteraad een aantal processtappen hebben doorlopen: het tekort is groter dan de drempelwaarde; het college heeft in de verklaring toegelicht dat maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren en de gemeenteraad heeft ingestemd met de verklaring. De commissie geeft dus geen inhoudelijk oordeel over de aanvraag. Vervolgens adviseert deze commissie de Minister. Deze adviezen worden in beginsel overgenomen.

Aan het eind van het aanvraagformulier is een uitgebreide toelichting per vraag opgenomen voor de ambtelijke ondersteuning van het college.

¹ Versie aanvraagformulier d.d. 30 januari 2020

Voor een verdere toelichting op dit formulier wordt verwezen naar de informatie op de website: <https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2019>.

Wat wordt verwacht van gemeenteraadsleden?

Hieronder verklaart het college maatregelen te hebben getroffen om het tekort te reduceren. De gemeenteraad wordt gevraagd om in te stemmen met de verklaring van het college. Met deze instemming bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

Welke punten vragen de aandacht van de gemeenteraad? Uit welke onderdelen moet dat inzicht bestaan?

- Het college geeft de gemeenteraad via een globale analyse inzicht in de oorzaken van het tekort op de gebundelde uitkering (ook wel BUIG genoemd).
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in de (interne en externe) maatregelen, met een toelichting waarom die naar verwachting leiden tot een reductie van het tekort.
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in welke mate (interne en externe) maatregelen beogen bij te dragen aan het (verder) reduceren van het tekort.

Op de website van de VNG is [de brief aan de Raadsleden](#) over de VU 2019 gepubliceerd.

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Getroffen *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Hieronder beschrijft het college een analyse van de oorzaken van het tekort.

Het college van de gemeente Dalfsen heeft de gemeenteraad reeds voor 2019 en tussentijds in 2019 geïnformeerd over het verwachte tekort. De gemeenteraad is met de jaarrekening 2019 geïnformeerd over het definitieve tekort.

Sinds 2013 is bij de gemeente Dalfsen jaarlijks sprake van een tekort op het rijksbudget. Inmiddels wordt hiervoor in de gemeente Dalfsen een vaste procedure gevolgd. Het college neemt jaarlijks de voorlopige prognose van het tekort op in de begroting voor het komende jaar en in de perspectiefnota voor de meerjarige begroting. Bij de eerste en tweede bestuursrapportage stelt het college de hoogte van het te verwachten tekort bij op basis van de dan actuele cijfers en prognoses. Het definitieve tekort wordt door het college opgenomen in de jaarrekening.

De gemeenteraad wordt via deze procedures gedurende het jaar steeds geïnformeerd over het verwachte tekort en de uiteindelijke definitieve hoogte van het tekort. De gemeenteraad wordt daarbij geïnformeerd dat voor (een deel van) het tekort een aanvraag voor de vangnetuitkering zal worden ingediend en dat deze aanvraag wordt beoordeeld door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Deze procedure heeft ook voor het tekort over 2019 plaatsgevonden. In de perspectiefnota 2019-2022 welke in juni 2018 is opgemaakt is het verwachte beroep op de vangnetregeling destijds geraamd op € 99.000. Bij de 1^e bestuursrapportage is de raming bijgesteld en bij de 2^e bestuursrapportage is opgemerkt dat geen bijstelling is gedaan: enerzijds waren er signalen om af te ramen, anderzijds was de hoogte van de definitieve rijksbijdrage nog niet bekend. De raad is door het college geïnformeerd dat het definitieve tekort bij de jaarrekening van 2019 wordt opgenomen. Dit is bij de jaarrekening 2019 dan ook gebeurd.

Kijkend naar de rekentool Participatiewet 2019 zijn er een aantal factoren die hebben geleid tot hogere kosten en uitgaven dan geraamd in het toegekende rijksbudget

De huishoudsamenstelling, leeftijdsamenstelling, zorggebruik, herkomst, Human Capital Index en de cijfers in het segment stapeling van problematiek wijken in negatieve zin af van de voorspellingen en daarmee het toegekende budget.

- In het algemeen geldt dat er in de prognoses rekening is gehouden met minder uitkeringsgerechtigden dan daadwerkelijk de situatie in Dalfsen. Kijkend naar de benchmark Werk en Inkomen van Divosa, kan worden gesteld dat Dalfsen een lage bijstandsdichtheid kent. Toch is in het toegekende rijksbudget rekening gehouden met nog minder aantallen.
 - De gemeente Dalfsen kent meer alleenstaanden en paren met en zonder kinderen, en minder eenouderhuishoudens dan voorspeld en meegenomen in het toegekende rijksbudget.

- Bij het segment leeftijdssamenstelling geldt dat er in alle leeftijdscategorieën (behalve de groep 40 tot 50 jaar) meer uitkeringsgerechtigden zaten dan meegenomen in het budget.
- De gemeente Dalfsen kent meer cliënten met zorggebruik dan voorspeld en meegenomen in het toegekende rijksbudget. Dit geldt bovenal voor cliënten met medicijngebruik uit meer dan vier hoofdgroepen, en gebruik van GGZ hulpverlening in het huishouden. Het traject tot uitstroom bij deze groep duurt langer, waarmee er ook meer kosten gemoeid zijn.
- Er zijn in Dalfsen meer cliënten met een andere dan de Nederlandse herkomst, dan is voorspeld en meegenomen in het budget. Met name de groep met een overige Afrikaanse en overige niet-westerse migratieachtergrond wijken in negatieve zin af. Bij deze cliënten is sprake van langere uitkeringsduur met derhalve ook hogere kosten vanwege het feit dat eerst vestiging en inburgering plaatsvinden en vervolgens wordt ingezet op beheersing van de Nederlandse taal voordat uitstroom kan plaatsvinden.
- Er zijn in Dalfsen meer uitkeringsgerechtigden met een lage HCI (Human Capital Index) en met een achtergrond vanuit VSO/Pro scholen, dan in de prognose meegenomen.
- Tot slot zijn de cijfers negatief afwijkend bij het onderdeel ‘stapeling van problematiek’. Op alle drie de segmenten die daarin staan vermeld, scoort Dalfsen lager.

Het (nog) niet beheersen van de Nederlandse taal, een lager IQ, fysieke en/of geestelijke gezondheidsproblemen zorgen voor een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Re-integratie naar werk en uitstroom duurt langer, waardoor sprake is van een langere uitkeringsduur en hogere kosten voor re-integratietrajecten.

Oorzaken van de omvang van het tekort –analyse van de financiële stromen en cliëntenbestand

Kijkend naar het tekort en het percentage ten opzichte van het rijksbudget kan de volgende ontwikkeling worden geschetst:

	BUIG budget	Uitgaven PW	Tekort	% tekort	Eigen risico gemeente	Vangnetuitkering
2016	€ 2.703.427	€ 3.108.079	€ 404.652	13%	€ 202.757	€ 201.895
2017	€ 2.969.535	€ 3.499.203	€ 529.668	17%	€ 259.834	€ 269.834
2018	€ 3.327.289	€ 3.550.929	€ 223.640	7 %	€ 195.002	€ 28.638
2019	€ 3.350.361	€ 3.671.212	€ 320.851	10%	€ 286.064	€ 34.787

De bestandsontwikkeling over de afgelopen jaren is als volgt:

Bestandsontwikkeling	2014	2015	2016	2017	2018	2019
PW	193	199	224	232	218	240
IOAW/IOAZ	11	17	23	23	26	25
Totaal	206	221	251	259	249	265

Te zien is dat het uitkeringenbestand eind 2019 is toegenomen ten opzichte van de eerdere jaren. Ook de uitgaven zijn toegenomen. Dalfsen doet mee aan de benchmark Werk en Inkomen van Divosa. Daaruit blijkt dat Dalfsen één van de laagste bijstandsdichtheden van Nederland heeft. Ook is de gemiddelde verblijfsduur in de uitkering ten opzichte van andere gemeenten laag. In die zin zou gezegd kunnen worden dat er relatief weinig “rek” in het bestand zit.

Hierboven is toegelicht dat in de rekentool een aantal prognoses zijn gedaan die niet overeen komen met de werkelijke situatie in Dalfsen. Daardoor is minder budget toegekend dan noodzakelijk. Daarnaast is sinds enige tijd sprake van een grote afstand tot de arbeidsmarkt bij het zittende bestand. Hierover is ook in eerdere aanvragen vangnetuitkering gerapporteerd. In 2017 is het bestand van de Participatiewet ingedeeld in de categorieën Zorg, Meedoen en Werkfit. Deze geven de mate van afstand tot de arbeidsmarkt aan:

- onder Zorg worden cliënten geschaard waar (nog) geen sprake is van mogelijkheden tot werk,
- onder Meedoen worden cliënten geschaard die maatschappelijk actief zijn of deels werk hebben, maar waarvoor uitstroom niet binnen één jaar wordt verwacht;
- onder Werkfit worden cliënten geschaard waarvan wordt verwacht dat zij binnen één jaar kunnen uitstromen.

De ontwikkeling hiervan is zichtbaar in onderstaande tabel.

Afstand tot de arbeidsmarkt	Zorg	Meedoen	Werkfit
2017	36%	35%	29%
2018	43%	40%	17%
2019	45%	41%	14%

Hierbij zien we dat met name de doelgroep ouderen en statushouders stijgt. Doorstroom en uitstroom van deze groepen kosten meer inspanning in tijd én investering. Het aandeel Werkfitters neemt af: de weg naar uitstroom uit de uitkering is langer. Daarbij is sprake van een grotere mismatch: het aantal passende vacatures voor de doelgroep neemt af. De vacatures zijn meer en meer ingezet op niveau 3 of 4, terwijl het werkfitte bestand gemiddeld op niveau 1 of 2 zit. Dit zorgt er voor dat er minder passend werk is voor de werkfitte doelgroep. Dit veroorzaakt de toenemende uitgaven aan re-integratie inspanningen.

Signalen, getroffen maatregelen en effecten vanuit voorgaande jaren

In de afgelopen jaren zijn maatregelen genomen om het tekort terug te dringen. Deze zijn ook vermeld in de eerdere aanvragen vangnetuitkering. In deze aanvraag wordt daarom volstaan met het op hoofdlijn benoemen van de eerder genomen maatregelen waarna de resultaten worden vermeld:

1. Projectplan re-integratie 2017 en 2018. De maatregelen in dit plan zijn met name gericht op het vergroten van de effectiviteit van de re-integratie. Het bestand is ingedeeld in de categorieën Zorg, Meedoen en Werkfit. De taken van consulent en loopbaanbegeleider zijn herschikt waardoor per categorie meer ingezet kan worden op het maximaal haalbare. Ook zijn er workshops ontwikkeld om de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten (workshop E-portfolio, workshop solliciteren en de workshop werkfit). Daarnaast is een start gemaakt met de ontwikkeling van leerlijnen. Landelijk, maar ook in Dalfsen en de arbeidsmarktregio Zwolle, is sprake van een mismatch tussen vraag en aanbod. De leerlijnen van Dalfsen hebben twee doelen. Enerzijds geeft een leerlijn direct inzicht in waar bij werkgevers, per branche en per trede van de participatieladder mogelijkheden zijn om werkervaring op te doen. Anderzijds maakt het duidelijk waar (nog) geen of onvoldoende werkplekken zijn. Voor de netwerker zijn dit speerpunten om mee te nemen in de marktwerking. We zijn met werkgevers uit dezelfde branche via "Ronde Tafel Gesprekken" in gesprek om de leerlijn ook met hen af te stemmen, zodat helder is welke werkervaring een cliënt moet hebben opgedaan bij werkgever 1, voordat hij of zij kan starten bij werkgever 2. Ook proberen we via netwerkgesprekken een toekomstige vraag eerder te voorzien, waardoor we vroegtijdig tijd creëren om cliënten voor die toekomstige functies op te leiden. In 2018 is de weekdate geïntroduceerd als

vast onderdeel in de uitvoering van de Participatiewet. Het is een wekelijks overleg van een half uur waarin consultants, loopbaanbegeleiders en de netwerker vacatures, cliënten, knelpunten en successen bespreken. Vraag en aanbod komt hiermee dicht bij elkaar en daarnaast geeft het een beter beeld in waar de mismatch precies ligt. Dit sluit aan op het proces van de leerlijnen.

2. Plan van aanpak “Thuis in Dalfsen”. Dit plan is specifiek gericht op de statushouders. Ten behoeve van de extra instroom is een extra consultant aangetrokken die zich richt op deze groep. Enerzijds richt dit zich op inburgering, anderzijds op doorstroom en uitstroom naar werk. De uitstroom van statushouders is mede daardoor, en door het afronden van inburgeringstrajecten, ook toegenomen.
3. Werkbedrijf Regio Zwolle. Speerpunten zijn onder andere de realisatie van garantiebanen, gezamenlijke werkgeversbenadering, de transparantie van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en de aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt. De werkgeversbenadering heeft een extra impuls gekregen door het subregionaal bewerken van de arbeidsmarkt. Hierin werkt Dalfsen samen met Ommen, Hardenberg, Raalte en het UWV.
 - Afstemming en aansluiting tussen speciaal/praktijkonderwijs met de gemeente (Schakel-Makelpool). Daarmee worden leerlingen na de schoolperiode doorgeleid naar werk, al dan niet met hulp van loonkostensubsidie en jobcoaching. Gemiddeld genomen hebben jaarlijks 10 jongeren bemiddeling van de gemeentelijke consultant en/of de gemeentelijke loopbaanbegeleider nodig. De instroom van deze leerlingen in de uitkering is daarmee minimaal.
 - Realisatie van garantiebanen: Doel was om tot en met eind 2018 in totaal 43.500 extra banen te hebben gecreëerd. Deze resultaten zijn behaald.
 - Gezamenlijk Expertisepunt Social Return on Investment: regionaal is er een eenduidige aanpak SROI ingeregeld waardoor de totale contractwaarde waarop SROI van toepassing is, is toegenomen. Hier profiteren ook Dalfser kandidaten van: de inzet van kandidaten is gestegen van 10 in 2017 naar boven de 30 in 2019.
 - Gezien de enorme kloof tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt (de mismatch) heeft het Werkgeversservicepunt (WSP) ingezet op planmatiger en meer gefocust werken. De adviseurs van het WSP hebben in 2018 plannen gemaakt gericht op de thema's banenafpraak, statushouders en de mismatch in de arbeidsmarkt. Deze zijn in 2019 uitgewerkt. Daarnaast is in 2019 focus aangebracht op 4 branches (Zorg & Welzijn, Horeca & Recreatie, Transport & Logistiek, Techniek) en zijn verschillende banenmarkten georganiseerd. Voor wat betreft statushouders is ingezet op het delen van succesverhalen.
4. Deelname aan de benchmark Werk en Inkomen van Divosa. Vanuit deze deelname worden de regionale bijeenkomsten bezocht waarin input gehaald kan worden voor de uitvoering van de Participatiewet. De analyses en rapportages geven verder inzicht in de effecten van het re-integratiebeleid en hebben input gegeven voor aanpassing van werkwijzen en beleid.
5. In 2018 is de kadernota “afstand tot de arbeidsmarkt” vastgesteld. Hierin zijn speerpunten benoemd die rechtstreeks uit de resultaten van de benchmark en de benchmarkbijeenkomsten zijn voortgekomen, zoals blijvende aandacht voor jongeren, meer aandacht voor re-integratie bij ouderen en vrouwen, en betere monitoring in systemen ten behoeve van beter datagericht kunnen werken. De Participatieraad is betrokken bij de totstandkoming van de kadernota en het daaruit voortvloeiende beleidsplan.

De resultaten laten zich hieronder weergeven in onderstaande tabellen. In 2017 en 2018 is een stijging te zien van de uitstroom en het aantal plaatsingen en werkstages. In 2019 is sprake van een daling van

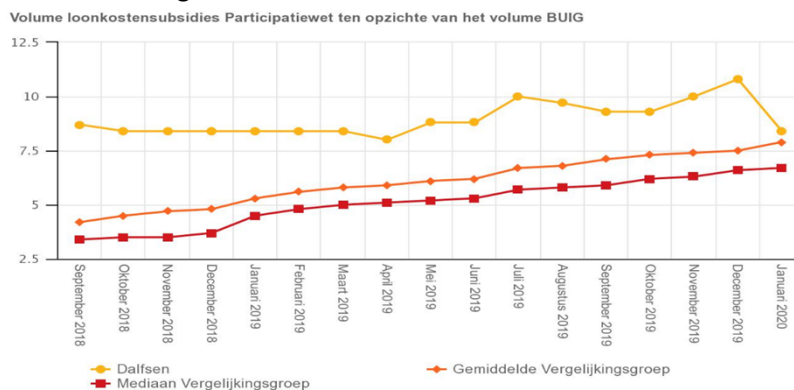
de uitstroom ten opzichte van eerdere jaren. Zoals hierboven ook verder is toegelicht, is sprake van een steeds grotere mismatch tussen aanbod van werkzoekenden en vraag vanuit werkgevers. De vacatures zijn van dermate hoog niveau (3 of 4) dat deze niet reëel zijn voor het kandidatenbestand in werkfit dat gemiddeld op niveau 1 of 2 zit. Samen met de arbeidsmarktregio, het WSP en lokaal (de leerlijnen) wordt geprobeerd dit gat tussen vraag en aanbod te dichten. Vergelijkend met de benchmark, heeft Dalfts en nog steeds meer uitstroom (namelijk 36%) ten opzichte van het landelijk gemiddelde (28% uitstroom).

Uitstroom	2014	2015	2016	2017	2018	2019
PW	82	106	86	95	98	83
IOAW/IOAZ	8	6	5	9	4	5

Details trajecten en plaatsingen	2016	2017	2018	2019
Dienstverband fulltime	19	27	29	14
Dienstverband parttime	18	34	19	7
Detacheringen	11	13	6	5
Garantiebanen	9	23	16	21
Proefplaatsingen	19	15	10	9
Preventieplaatsingen	3	2	3	9
Werkstages	22	33	24	17
Handhaving	3	2	0	0

Loonkostensubsidie:

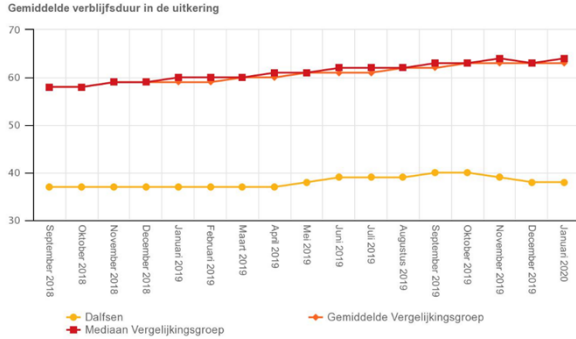
De ontwikkeling van verstrekte loonkostensubsidies kent in 2019 een sterk stijgende lijn.

Verblijfsduur uitkering:

Duur uitkeringsperiode van uitstroom	2017	2018	2019
0-3 maanden	12	18	16
3-6 maanden	8	10	11
6-9 maanden	11	13	10
9-12 maanden	13	4	9
1-1.5 jaar	11	8	7
1.5 – 2 jaar	7	11	9
Langer dan 2 jaar	24	38	22

De gemiddelde verblijfsduur in de uitkering is en blijft in Dalfsen laag.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat de maatregelen uit voorgaande jaren effect hebben en dat Dalfsen, ook in vergelijking met de benchmark Werk en Inkomen, goede resultaten behaalt. Echter, de mismatch tussen vraag en aanbod speelt ons parten. In onderdeel B van deze aanvraag worden de nieuwe maatregelen toegelicht die in 2019 getroffen zijn om de effectiviteit van de re-integratie te vergroten en de instroom te beperken.

B. Getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne (B1) en externe maatregelen (B2) zijn getroffen om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Bij B2 wordt beschreven hoe de consultatie van de externe partij of externe bron heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen.

B1. Beschrijving getroffen interne maatregelen

1. Beleidsplan Afstand tot de Arbeidsmarkt

Volgend op de kadernota die in 2018 is vastgesteld, is begin 2019 het beleidsplan Afstand tot de Arbeidsmarkt vastgesteld. Naar aanleiding van een brede analyse van de voorgaande jaren, waarbij gebruik is gemaakt van vergelijkingen uit de benchmark en vanuit de arbeidsmarktregio, zijn nieuwe speerpunten bepaald voor 2019. Zo wordt extra ingezet op jongeren, ouderen, vrouwelijke statushouders en is het proces omtrent de aanmelding verbeterd. Nieuwe aanmeldingen worden besproken in de weekdate en, wanneer ingedeeld in Meedoen of Werkfit, gekoppeld aan een gesprek met de loopbaanbegeleider. Cliënten die in Werkfit worden ingedeeld worden direct overgenomen door de loopbaanbegeleider. Doel van het beleidsplan is het maximaal haalbare na te streven bij cliënten: (gedeeltelijke) uitstroom waar mogelijk, en anders maatschappelijke participatie.

2. Datawerkgroep re-integratie

Vanuit deze datawerkgroep is in 2019 gewerkt aan verbetering van de sturingsinformatie. In het 2^e kwartaal van 2020 wordt het werkproces geactualiseerd en wordt het huidige cliëntenbestand geregistreerd conform de nieuwe registratiewijze. Ook wordt de nieuwe instroom vanaf augustus 2020 volgens de nieuwe afspraken geregistreerd. Daarmee wordt beter inzicht

gekregen in de doelmatigheid van de re-integratie. Daarna kan waar nodig verder worden bijgestuurd.

3. Stuurgroep Grip op Sociaal domein.

Vanuit de interne stuurgroep Grip op Sociaal Domein die in 2019 van start is gegaan wordt ingezet op het verbeteren van grip op de uitgaven en ontwikkelingen in het cliëntenbestand binnen het sociaal domein. In deze projectgroep is ook Grip op Re-integratie opgenomen. Vandaar uit vormt het plan “Grip op re-integratie” de leidraad voor de uitvoering in 2019 en 2020. Diverse bronnen hebben bijgedragen aan de inhoud van het plan: de speerpunten vanuit het beleidsplan Afstand tot de Arbeidsmarkt, de aanbevelingen van het onderzoek van Necker van Naem (zie externe maatregelen), en de uitkomsten van de benchmark Werk en Inkomen. Maatregelen die in 2019 reeds zijn genomen zijn:

- Verdere taakomschrijving van loopbaanbegeleider en consulent;
- Verdere uniformering van de uitvoering van de Participatiewet, onder andere zijn werkinstructies en richtlijnen gemaakt over de sollicitatie- en arbeidsplicht, de ontheffingen, de reiskosten, en de inzet van een arts ten behoeve van medische keuringen.

Doel is om de uitvoering van de re-integratie effectiever en efficiënter in te richten, waarmee tot kostenreductie kan worden gekomen. In 2020 wordt verder gewerkt aan de uitvoering van dit plan.

4. Plan van aanpak Thuis in Dalfsen

Dit is gericht op de inburgering en re-integratie van statushouders. Het plan loopt tot 2020.

B2. Beschrijving getroffen externe maatregelen

1. Verdiepend doeltreffendheids- en doelmatigheidsonderzoek.

Externe partij: Bureau Necker van Naem.

Toelichting: In 2019 is een verdiepend doeltreffendheids- en doelmatigheidsonderzoek uitgevoerd naar het re-integratiebeleid van de gemeente Dalfsen. Dit onderzoek is uitgevoerd door bureau Necker van Naem. Het onderzoek heeft conclusies en aanbevelingen gedaan om de doelmatigheid en doeltreffendheid van de re-integratie te vergroten. De aanbevelingen zijn de volgende:

- Maak een uitvoeringsprogramma voor het beleidsplan Afstand tot de Arbeidsmarkt;
- Maak een duidelijkere koppeling tussen beleid en P&C cyclus;
- Gebruik de categorisering Zorg, Meedoen en Werkfit als basis voor de vertaling van beleid naar uitvoering;
- Zet in op monitoring en het meten van effectiviteit van instrumenten;
- Kies bij de verbetering van dataregistratie voor zinvolle indicatoren;
- Koppel beleidsdoelstellingen explicieter aan budgetten.

Deze conclusies en aanbevelingen zijn overgenomen door het college. Het daarop vastgestelde plan van aanpak om uitvoering te geven aan al de aanbevelingen is eveneens aangenomen door het college. Het onderzoeksrapport en het plan van aanpak om uitvoering te geven aan de aanbevelingen zijn informierend aangeboden aan de raad. Het plan van aanpak (plan “Grip op Re-integratie”) vormt de basis voor 2020 en begin 2021. Met een aantal aanbevelingen was in 2019 al een start gemaakt (via de datawerkgroep en het uniformiseren van het re-integratiebeleid).

2. Vergelijking en monitoring re-integratiebeleid door middel van deelname aan de benchmark Werk, Inkomen en Re-integratie van Divosa.

Externe partij: Divosa

Sinds het najaar van 2018 is de gemeente Dalfsen deelnemer aan deze benchmark. Vanuit deze benchmark woont Dalfsen ook de benchmarkbijeenkomsten bij. Uit deze bijeenkomsten en uit resultaten van de benchmark heeft Dalfsen een aantal speerpunten geformuleerd die zijn opgenomen in het in mei 2019 vastgestelde beleidsplan afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast kan de benchmark aanleiding geven om interne processen aan te passen. Zo worden nieuwe aanmeldingen nu besproken in de weekdate.

3. Verbetering van werkgeversdienstverlening door uniformiseren van re-integratiebeleid in de regio.

Externe partij: Arbeidsmarktregio Zwolle:

De gemeente Dalfsen maakt actief deel uit van de Arbeidsmarktregio Zwolle. Vanuit de arbeidsmarktregio wordt gewerkt in subregio's. Dalfsen maakt deel uit van de subregio met Ommen, Hardenberg, Raalte en UWV. In gezamenlijk verband met 14 gemeenten wordt gewerkt aan realisatie van de afgesproken speerpunten. Een aantal speerpunten zijn de realisatie van garantiebannen, gezamenlijke werkgeversbenadering, transparantie van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

4. Leren van good practises van andere gemeenten.

Externe partijen: Divosa, Stimulansz en BMC

De gemeente Dalfsen bezoekt regelmatig bijeenkomsten van bovenstaande partijen. Hierbij worden good practises van andere gemeenten vertaald naar de Dalfser praktijk. Zo is extra ingezet op analyse van de herinstroom en het aantal ontheffingen. Naar aanleiding daarvan is de werkwijze geüniformeerd (zie interne maatregelen).

5. Consultatie van voorgenomen beleidsplan

Externe partner: Participatieraad.

De participatieraad van de gemeente Dalfsen is betrokken bij de kadernota (2018), beleidsplan (2019) “afstand tot de arbeidsmarkt” en het plan “Thuis in Dalfsen” voor de statushouders.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

1. Beleidsplan Afstand tot de Arbeidsmarkt

Het beleidsplan ‘afstand tot de arbeidsmarkt’ kent de volgende doelstellingen:

- Maximale participatie van personen met een uitkering;
- Ontwikkeling van het aantal uitkeringen conform landelijk gemiddelde;
- 30% van de instroom stroomt binnen 12 maanden weer uit naar werk;
- Niet meer dan 25% van het aantal uitkeringsgerechtigden zit langer dan 4 jaar in de uitkering;
- Het aantal personen met een Beschut Werk indicatie eind 2020 is 5 (conform landelijke opgave);
- Het aantal garantiebanen is conform de baanafsprak in de Arbeidsmarktregio Zwolle.

Via de halfjaarsrapportages informeert het college de gemeenteraad over de behaalde resultaten.

2. Datawerkgroep re-integratie

De datawerkgroep is onderdeel geworden van het plan van aanpak Grip op Re-integratie. De effecten staan hieronder genoemd.

3. Grip op Sociaal Domein/ Grip op Re-integratie

Doelstelling van Grip Op is het verbeteren van grip op de uitgaven en ontwikkelingen in het cliëntenbestand binnen het sociaal domein. Vanuit het plan van aanpak Grip op Re-integratie wordt gestuurd op de volgende effecten:

- Versterking van de beheersing en sturing
- Transformatie in processen en uitvoering
- Transformatie van aanbod en inhoud

Onderdeel van het plan is het verbeteren van data en het beter aansluiten op de P&C cyclus.

Daarmee ontstaat meer zicht op de effectiviteit van re-integratie waarna waar nodig verdere maatregelen getroffen kunnen worden. De aanbevelingen van Necker van Naem zijn in dit plan opgenomen. Met de uitvoering van deze aanbevelingen worden verbeteringen verwacht op het gebied van doelmatigheid en doeltreffendheid.

Monitoring vindt plaats via de stuurgroep Grip op Sociaal Domein.

4. Necker van Naem

Doelstelling is het verbeteren van de doelmatigheid en doeltreffendheid van de re-integratie. De aanbevelingen zijn opgenomen in het plan Grip op Re-integratie en staat hierboven vermeld.

5. Benchmark Werk en Inkomen, Divosa

Vanuit de benchmark vergelijk we de gegevens met andere gemeenten. Dit geeft aanleiding om werkprocessen aan te passen waardoor de re-integratie wordt verbeterd.

6. Arbeidsmarktregio Zwolle

Vanuit de Arbeidsmarktregio worden de volgende doelstellingen nagestreefd:

- Realisatie van de garantiebanen;
- Gezamenlijke werkgeversbenadering;
- Transparantie vraag en aanbod (via gebruik Sonar en WBS);
- Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt;
- Subregionale samenwerking;
- SROI inzetten waar mogelijk;

- Uitstroom als gevolg van low-risk polis: 2 (voor Dalfsen).
Monitoring vindt plaats via de Arbeidsmarktregio.

Het plan van aanpak voor statushouders “Thuis in Dalfsen” kent onder andere de volgende doelstellingen:

- Minimaal 75% van de statushouders die 6 maanden of langer woonachtig zijn in Dalfsen doet vrijwilligerswerk, een taalstage, of heeft een baan of werkervaringsplek;
- Eind 2020 is minimaal 40% van de statushouders die hier drie jaar of langer woont, uit de bijstand gestroomd.

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen verklaart dat het voor 15 augustus 2020 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum:

De secretaris,

[Redacted signature area]

Naam van de ondertekenaar:

De burgemeester,

[Redacted signature area]

Naam van de ondertekenaar:

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe maatregelen, het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2020.

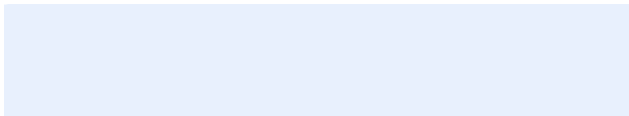
De gemeenteraad van de gemeente Dalfsen stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen.

Datum:

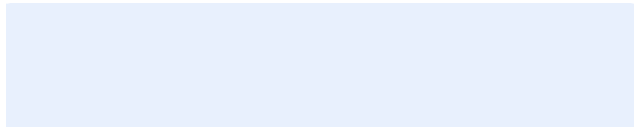
Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar:

De griffier,

Naam van de ondertekenaar:

Toelichting op het aanvraagformulier bij het uitgebreide verzoek voor de ambtelijke ondersteuning van het college

Voor de juistheid en de beoordeling van de aanvraag is het niet toegestaan dat u het format van de pagina's aanpast.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2019 dient uiterlijk op 15 augustus 2020 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2020 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

U vindt onderaan dit formulier meer achtergrondinformatie over de aanvraagprocedure, de wet- en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa. Op de website www.toetsingscommissievp.nl kunt u meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag.

Waarom zijn er twee versies van dit formulier?

Van dit formulier bestaan twee versies: 'basisverzoek' en 'uitgebreid verzoek'. De versie die u moet gebruiken is afhankelijk van het volgende:

- indien uw gemeente zowel over 2017 als over 2018 geen vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'basisverzoek'.
- indien uw gemeente over 2017 en/of over 2018 wel een vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'uitgebreid verzoek'.

De verklaring van het college verschilt tussen een 'basisverzoek' en een 'uitgebreid verzoek'.

Hoe is het aanvraagformulier opgebouwd?

De vangnetaanvraag bestaat uit twee gedeelten:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring
2. De instemming van de gemeenteraad

Onderdeel 1 bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag kunt u het antwoord invoegen. U kunt

eventueel tabellen of grafieken invoegen. U kunt aangegeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag. Hieronder wordt per vraag aangegeven wat verwacht wordt van de beantwoording.

Daarna dient in onderdeel 2 de gemeenteraad te tekenen voor haar instemming met de verklaring van het college. Dit mag niet worden vervangen door het in- of toevoegen van een gemeenteraadbesluit.

Hoe uitgebreid moet het aanvraagformulier worden ingevuld en is hier een extern bureau bij nodig?

Het uitgangspunt van de aanvraag van de vangnetuitkering is dat elke gemeente – ongeacht het aantal inwoners – zelfstandig de aanvraag moet kunnen voorbereiden en indienen. Dat houdt in dat alleen het opstellen van de aanvraag geen reden is om een extern bureau te betrekken. Daarbij wordt benadrukt dat het aan het lokale bestuur is hoe uitgebreid de vragen in het aanvraagformulier worden beantwoord, mits deze vragen duidelijk worden beantwoord. De beantwoording van de vragen in het aanvraagformulier is verplicht. Dat geldt niet voor de suggesties in de onderstaande toelichting. Op de pagina ‘beoordeling en advisering’ over de VU 2019 wordt een en ander eveneens toegelicht.

Toelichting per vraag

Het college van de tekortgemeente verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Alle vragen moeten worden beantwoord. Hieronder staat een toelichting bij vraag A, B en C. Hieronder staan suggesties bij vraag A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld.

Onderdeel A

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt een analyse van de oorzaken van het tekort beschreven. Onder een analyse van de oorzaken van het tekort wordt verstaan: ‘de ontwikkeling van de uitgaven en de oorzaken daarvan.’

Suggesties bij de beantwoording van A

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welk moment het college heeft gesignaleerd dat opnieuw een tekort zou ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.

- U kunt hierbij ook gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2018² en/of de Benchmark van Divosa³.
- U kunt in de analyse ook beschrijven wat het effect is van getroffen maatregelen in voorgaande jaren.

Onderdeel B

Inleiding

Indien uw gemeente over 2017 en/of 2018 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college ook over 2019 aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering dient het college te verklaren dat *interne en externe* maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn getroffen om een bijdrage te leveren aan de verdere reductie van het tekort.

Onderdeel B bestaat uit 2 vragen:

- B1. Beschrijf de getroffen interne maatregelen onder B1.
Onder interne maatregelen worden alle getroffen maatregelen verstaan die niet tot stand zijn gekomen door externe consultatie, maar door de gemeente zelf.
- B2. Beschrijf de getroffen externe maatregelen, waarbij ook wordt beschreven hoe de consultatie van de externe partij of externe 'schriftelijke' informatie heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen.

Hieronder staat toegelicht wat wordt bedoeld met 'getroffen externe maatregelen'.

Wat wordt verwacht van de beschrijving van de getroffen externe maatregelen?

Van het college wordt verwacht duidelijk te beschrijven hoe externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen. Omschrijf hoe een externe maatregel tot stand is gekomen. Hieruit moet blijken dat het college actief externe consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel en hoe dit heeft geleid tot het treffen van de externe maatregel(en) voorafgaand aan het moment van indiening door het college.

Beschrijving getroffen externe maatregelen

Per getroffen maatregel dienen de volgende vragen te worden beantwoord:

Naam van de maatregel, gevolgd door de antwoorden op de volgende drie vragen:

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2018/10/25/rekentool-verdeelmodel-bijstandsbudgetten-2019>

³ www.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark

- a) Wat is (zijn) de externe bron(nen) (partij of 'schriftelijke' informatie) voor deze maatregel geweest?
- b) Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?
- c) Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie?

Alle drie de vragen dienen te zijn beschreven, zodat een duidelijk inzicht wordt geboden dat hier sprake is van 'externe maatregel(en)'.

Een voorbeeld van een duidelijke beschrijving is:

Maatregel 1. Bevorderen ondernemerschap

- A) De externe bronnen voor deze maatregel zijn geweest:
 - a. Een rapport van Radar Advies: Werkzame bestanddelen van parttime ondernemen, dec 2016
 - b. Achterbanraadpleging ZZP Nederland, mei 2018
 - c. Divosa, innoveren van het BBZ, november 2018
- B) Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe bron?
Het inzicht dat investeren in begeleiding van en naar zelfstandig ondernemerschap bijdraagt aan het verkleinen van het bijstandstekort.
- C) Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie?
De maatregel die getroffen is om meer capaciteit beschikbaar te stellen. Hiermee kunnen meer bijstandsgerechtigden naar zelfstandige ondernemerschap worden begeleid en wordt tevens vroegtijdige beëindiging van zelfstandig ondernemerschap zoveel mogelijk voorkomen.

Toelichting op de drie vragen.

1. *Wat wordt verstaan onder een externe bron(nen): externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?*

Een externe partij is een persoon of organisatie buiten de grenzen van de gemeente.

- Een veelgestelde vraag is of in geval van een gemeenschappelijke regeling (ISD of RSD) de consultatie als extern wordt aangemerkt. Het antwoord hierop is, dat in geval van een gemeenschappelijke regeling (ISD of RSD) er sprake is van een gemeenschappelijk beleid en uitvoering voor alle aangesloten gemeenten. Dat betekent dat consultatie van gemeenten die onderdeel uitmaken van een gemeenschappelijke regeling niet als extern wordt gezien.
- Dit ligt anders voor een SW-bedrijf omdat hier ook sprake kan zijn van privatisering, waardoor verantwoordelijkheden en bevoegdheden anders kunnen worden belegd. Om die reden wordt consultatie van het SW-bedrijf wel gezien als externe consultatie.
- Onder externe 'schriftelijke' informatie wordt alle informatie verstaan die vastgelegd is in een document of een digitale drager (website, bestand etc.) en voortkomt uit een bron

buiten de grenzen van de eigen gemeente respectievelijk ISD of RSD. Deze externe informatie dient dan wel ook informatie te bevatten over de effectiviteit en de aanpak van deze maatregel. Anders is raadpleging van de partij van wie de informatie komt noodzakelijk.

2. *Wat heeft de externe consultatie opgeleverd?*

Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?

Hier wordt beschreven welk inzicht door consultatie van die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie is gekregen bij de gemeente, dat geleid heeft tot het treffen van de externe maatregel?

o *Wat wordt verstaan onder consultatie van een externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?*

Onder consultatie wordt verstaan het raadplegen van een externe bron (partij of 'schriftelijke' informatie) buiten de gemeente respectievelijk ISD of RSD. Dat kan het raadplegen van een externe partij zijn, maar het kan ook het raadplegen van externe 'schriftelijke' informatie zijn, mits deze ook informatie over de toepasbaarheid (effectiviteit, uitvoerbaarheid en aanpak etc.) omvat, anders is het inwinnen van advies bij de betreffende gemeente noodzakelijk.

Voorbeelden van externe consultatie zijn onder andere:

- *gebruik maken van goed werkende maatregelen van andere gemeenten;*
- *gebruik maken van beleidsplannen e.d. van gemeenten en op basis daarvan inwinnen van advies over deze maatregelen (zoals werkwijze, uitvoering en effectiviteit etc.);*
- *inwinnen van advies bij andere gemeenten;*
- *gebruik maken van een kenniscirkel of leercirkel, bijeenkomst van Divosa;*
- *gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking Divosa;*
- *gebruik maken van de signalen op basis van de SEO-tool;*
- *gebruik maken van de publicatie van aanvragen van eerdere jaren en de betreffende tools op de website van de toetsingscommissie en op basis daarvan inwinnen van een advies over deze maatregelen (zoals werkwijze, uitvoering en effectiviteit etc.);*
- *advies van een extern adviesbureau voor het nemen van extra maatregelen;*
- *onder voorwaarden kunnen samenwerking met en uitvoering door een externe partij ook onder externe consultatie vallen. Dat is alleen het geval indien de consultatie duidelijk is beschreven en deze vervolgens leidt tot een maatregel, zie ook onder punt 3 externe maatregel.*

Het inschakelen van een externe voor het opstellen van de aanvraag, is géén externe maatregel.

In geval van consultatie van een groep van externen, bijvoorbeeld bij het voorleggen van een beleidsplan, volstaat het aangeven van de betrokken externen en de uit deze

groepsconsultatie opgedane inzichten en tot welke (groep van) maatregelen dit heeft geleid.

3. *Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze 'consultatie'?*
Dit is een beschrijving van een getroffen externe maatregel.

Hierna volgen nog enkele toelichtingen over de externe maatregel (n.a.v. veelgestelde vragen):

- Wat wordt verstaan onder een *maatregel*?
 - Onder een maatregel wordt verstaan: een besluit over hoe iets wordt opgelost of veranderd.
- Met 'externe' maatregel wordt bedoeld: een maatregel die is getroffen naar aanleiding van externe consultatie.

Onder voorwaarden gelden de volgende externe maatregelen ook:

 - Het samenwerken met een externe partij voldoet als 'externe maatregel' mits binnen deze samenwerking consultatie heeft plaatsgevonden. Beschrijf duidelijk op welke wijze de consultatie in deze samenwerking heeft geleid tot de getroffen maatregel.
 - Het uitvoeren van een maatregel door een externe partij voldoet pas als 'externe maatregel' indien deze maatregel is getroffen naar aanleiding van consultatie van een externe partij (dat kan de uitvoerende partij zijn). Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt.
- Wat wordt verstaan onder een *getroffen* externe maatregel.
 - Dit is een externe maatregel die voor het tijdstip van indiening van de aanvraag door het college, de gemandateerde directeur en/of de wethouder is getroffen.
 - Onder het treffen van een maatregel wordt verstaan dat het besluit is genomen en waarvan de uitvoering in gang is gezet.
- *Moet het steeds een nieuwe (aanvullende) maatregel zijn?*

Van het college wordt verwacht om te analyseren wat de oorzaken zijn van het tekort, wat hieraan inmiddels is gedaan en wat hiervan de effecten per jaar zijn. En vervolgens of, in dat licht, al dan niet nodig is om tot extra maatregelen te komen ten einde het tekort verder te reduceren.

Die afweging is aan het lokaal bestuur. Het college dient wel de gemeenteraad inzicht te verschaffen over deze afweging. Deze afweging dient dan ook in dit onderdeel te worden beschreven.

In alle gevallen dient het college externe maatregelen te nemen. Dat kunnen ook, afhankelijk van de hiervoor genoemde afweging, bestaande maatregelen zijn, die in hun effect meerjarig doorlopen. Om die reden staat "aanvullende" tussen haakjes.
- *Hoeveel getroffen externe maatregelen zijn vereist?*

Het is aan het lokaal bestuur om te bepalen hoeveel maatregelen moeten worden getroffen om het tekort verder te reduceren. Dat houdt in dat de toetsingscommissie nagaat of één dan wel meerdere externe maatregel zijn getroffen. Het is aan het college en de gemeenteraad om na te gaan of en te beschrijven dat de getroffen maatregelen tezamen het tekort verder reduceren (zie onderdeel effecten).

Suggesties bij de beantwoording van B

- U kunt waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen aangeven.
- U kunt bij de getroffen maatregelen aangeven welke overwegingen hebben geleid tot het treffen van deze maatregelen en welke bronnen bij die afwegingen zijn gebruikt.
- U kunt bij het antwoord aangeven of gebruik gemaakt is van de volgende tool(s):
 - de [rekentool SEO](#)
 - de benchmark Divosa
 - de tool “informatie over eerdere aanvragen”, te vinden via de gelijknamige pagina [“Informatie over eerdere aanvragen”](#). Met deze tool kunnen aan de hand van kenmerken van gemeenten (grootteklasse, omvang tekort en arbeidsmarktregio) vergelijkbare gemeenten worden gevonden, waarbij direct zichtbaar wordt welke maatregelen deze gemeenten hebben getroffen. Dit kan nuttig zijn bij het oriënteren op de externe maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord bij voorkeur onderscheid maken tussen eerder getroffen maatregelen (voorafgaande jaren) en nieuwe (nog te treffen, lopende het jaar tot indiening).
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan en waaraan uw gemeente een extra bijdrage levert. In het geval van externe maatregelen dient ook sprake te zijn van externe consultatie.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Onderdeel C

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de verdere tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage aan* de reductie van het tekort.

In de regelgeving staat dat het college verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen. Het tekort verder reduceren betekent dat het college inzichtelijk maakt dat het maatregelen heeft getroffen waarmee het college beoogt/verwacht dat deze

bijdragen aan het verder reduceren van het tekort ten opzichte van voorgaande jaren, Verder reduceren kan ook worden geïnterpreteerd als maatregelen die een reducerend effect hebben op de stijging van de uitgaven. Dus wordt hier verwacht om inzichtelijk te maken dat maatregelen zijn getroffen waarmee het college verwacht/beoogt de eerdere bijdrage aan de neerwaartse trend te vervolgen.

De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen en geeft ook geen oordeel over de mate van tekortreductie. De commissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag.

Het college dient de gemeenteraad inzicht te verschaffen dat met alle getroffen maatregelen te samen sprake is van een extra (optimale) inspanning om het tekort te reduceren. Het verklaren en dit inzichtelijk maken is voldoende.

Hierop wordt niet inhoudelijk, maar slechts procedureel getoetst (wordt dit door de verklaring van het college e.e.a. voldoende inzichtelijk aan de gemeenteraad). De commissie beoordeelt of de beoogde stappen worden beschreven.

Suggesties bij de beantwoording van C

- Geef inzicht in de redenering op basis waarvan het college verwacht dat het tekort verder reduceert met de onder B genoemde maatregelen.
- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.
- U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.
- U kunt aangeven op welke wijze het college de effecten van de maatregelen monitort.

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wet- en regelgeving

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring van het college voor een basisverzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring van het college voor een uitgebreid verzoek kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2019 kunt u vinden op: www.toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast wordt de Benchmark door Divosa ondersteund en heeft Divosa een factsheet maatregelen uitgegeven.

Ook heeft Divosa bijgedragen aan het beschikbaar komen van een tool waarin de aanvragen van de afgelopen drie jaar zijn verwerkt. De tool en aanvragen worden per VU-jaar op de website van de Toetsingscommissie gepubliceerd. Zie hiervoor de rubriek: informatie over eerdere aanvragen.